

paa den egentlige Hovedkarakter. Anstuelserne have desuden i flere andre Retninger været saa forskjellige, at en Ordning, hvorved saa at sige alle Parter vilde føle sig tilfredsstillede, endnu ikke definitivt er bleven truffet; men det er Gjenstand for Ministeriets særdeles Overveielse, at denne Sag, som visse har Krav paa Opmærksomhed, kan blive ordnet, saasnart det lader sig gjøre. Det er beklageligt, at saamange Lærere omkring i Landet gaa i en saadan Uvisshed om deres Stilling, og det foranlediger jo altid en hel Del Skrivers og Banskelighed, naar Ministeriet i det enkelte Tilfælde skal give Dispensation for dem, som ikke ere i Besiddelse af de ellers sædvanlige Kvalifikationer. Men, som sagt, de Herrer ville have erfaret af, hvad jeg her har udviklet, at denne Sag har været Gjenstand for alvorlig Undersøgelse, og navnlig har Examenkommissionen gjentagende og indtrængende gjort opmærksom paa, hvor vigtigt det er snart at faae en Ordning. Det Andragende, som den ærede Ordfører for Forespørgerne omtalte, er ganske rigtig for kort Tid siden indkommet til Ministeriet. Jeg kan tilføie, at der næsten hver Uge indgives lignende Andragender fra enkelte Skolelærere, saa det vil ogsaa være i Ministeriets Interesse, at denne Sag kan blive bragt til en Afslutning, som man maa anse for at være heldig, retfærdig og billig mod Skolelærerne, uden at man dog derved træder Sangundervisningen i Skolerne for nær.

Th. Nielsen: Med det Svær, som den høitagtede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet gav, kan jeg som en af Forespørgerne være tilfreds, forudsat, at jeg har opfattet Svaret rigtig, hvilket jeg nu nærmere vil se at komme til Klarhed over, da det for mig saavel som for de øvrige Forespørgere selvsølgelig er om at gjøre, at der kommer et virkelig praktisk Resultat ud af denne Forespørgsel, ligesom vi nu se, at Sagen har været og er Gjenstand for ivrig Overveielse i Ministeriet. Det er mit Haab, at denne Overveielse dog ikke maa blive altsor langvarig. Det var denne Bemærkning, jeg vilde tillade mig at gjøre, inden jeg nærmere indlader mig paa Sagen. Fra den 10de Februar 1818 og indtil 1857 var Sagen aldeles klar; navnlig var den bleven aldeles klar ved en Skrivelse, som findes i Kollegialtidsende for 1846 S. 1109, i hvilken det udtrykkelig siges, at Ingen maa blive ansat som Cnelærer, med mindre han har Sangkarakter, eller ogsaa at han kan stryge et Instrument. Det siges der end yderligere, at der skal være Paategning paa Dimissionsattesten. Den høitærede Minister har hentydet til en anden Rancelliplakat af 1841; men den anden fra 1846, der som sagt findes i Kollegialtidsenden Side 1109, er den sidste, der indskærpede det yderligere. Det forekommer mig imidlertid, at den hele Sag blev forandret ved Ministeriets Besejndtgjørelse af 9de Mai 1857,

der støtter sig til en tidligere Lov af 1857, og hvori det udtrykkelig siges, at Rancelliplakaten af 10de April 1841 i sin Helhed er bleven ophævet, og denne Plakat Nr. 2. C. angaar udtrykkelig det, at de Vedkommende skulde kunne synge eller spille et Instrument. Den Skrivelse til Aalborg Biskop af 4de Oktober 1870, som den høitærede Minister omtalte, siger derimod det Modfattede; den siger, at Plakaten af 10de April 1841 Nr. 2. C. netop staar ved Magt. Det er altsaa ikke den af Ministeriet giene Fortolkning, som der hævdes at staa ved Magt, og det vilde da ogsaa være underligt, om Fortolkningen skulde staa ved Magt, naar den Lov eller Plakat, hvortil Fortolkningen støtter sig, var erpederet ud af Verden. Det var altsaa en underlig Handling af Ministeriet, uagtet en Besejndtgjørelse støttede sig til en tidligere Lov, udtrykkelig at sige, at disse Bestemmelser i deres Helhed ere ophævede; det slutter nemlig Besejndtgjørelsen 9de Mai 1857 med at sige, den siger udtrykkelig: „den allerhøieste Resolution af 2den April 1841, besejndtgjort ved Rancelli-Plakat af 10de April samme Aar, er ophævet; dog skal Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet være bemyndiget til i et Tidsrum af 4 Aar at træffe Forandringer i det, som her er foreskrevet“. Men Ministeriet har ingen Forandringer truffet i indskrænkende Retning, og det forekommer mig altsaa, at Administrationen ikke har handlet rigtigt i ved en Skrivelse at sætte en gammel, ophævet Plakat igjen i Kraft, og jeg tror heller ikke, at det, ret beset, kan kaldes en god Fremgangsmaade, saa jeg tvivler egentlig om, at denne Skrivelse af 4de Oktober 1870 strengt taget er lovmedholdelig. Men erindrer Dem endvidere, mine Herrer, at der staa udtrykkelig i Kollegialtidsenden for 1846 Side 1109, at Dimissionsattesten skal have en Limitation om, at Vedkommende ikke kan synge, og selvsølgelig ikke maa ansættes som Cnelærer; men denne Paategning har Dimissionsattesten ikke faaet siden 1857. Der kan derfor ikke gaas ud fra Andet end, at Bestemmelsen i sin Helhed er bleven ophævet. Saaledes blev det ogsaa forstaaet efter 1857. Indtil 1857 var Stillingen klar; da maatte de ikke ansættes som Cnelærere. Efter 1857 var Stillingen ogsaa klar; thi da maatte de ansættes, fordi denne Besejndtgjørelse var bleven ophævet, og fordi det udtrykkelig hed, at ikke alene Sangprøven var bortfalden, men ogsaa Prøven i Musik for de Clevers Vedkommende, der ikke havde Anlæg for Sang og Musik. Man var nemlig kommen til Erkjendelse af, at det egentlig var at spille saadanne Clevers Tid, naar de absolut skulde tage Examen i at spille et vist Instrument. Altsaa ogsaa efter 1857 var Tilstanden fremdeles klar, idet man uden videre ansatte Lærere som Cnelærere, selv om de ikke kunde synge. Imidlertid bevirkede dette ikke, at Cleverne undløde at tage Examen i Sang og Musik, naar det nogenlunde var gjørligt; tværtimod arbejdede de